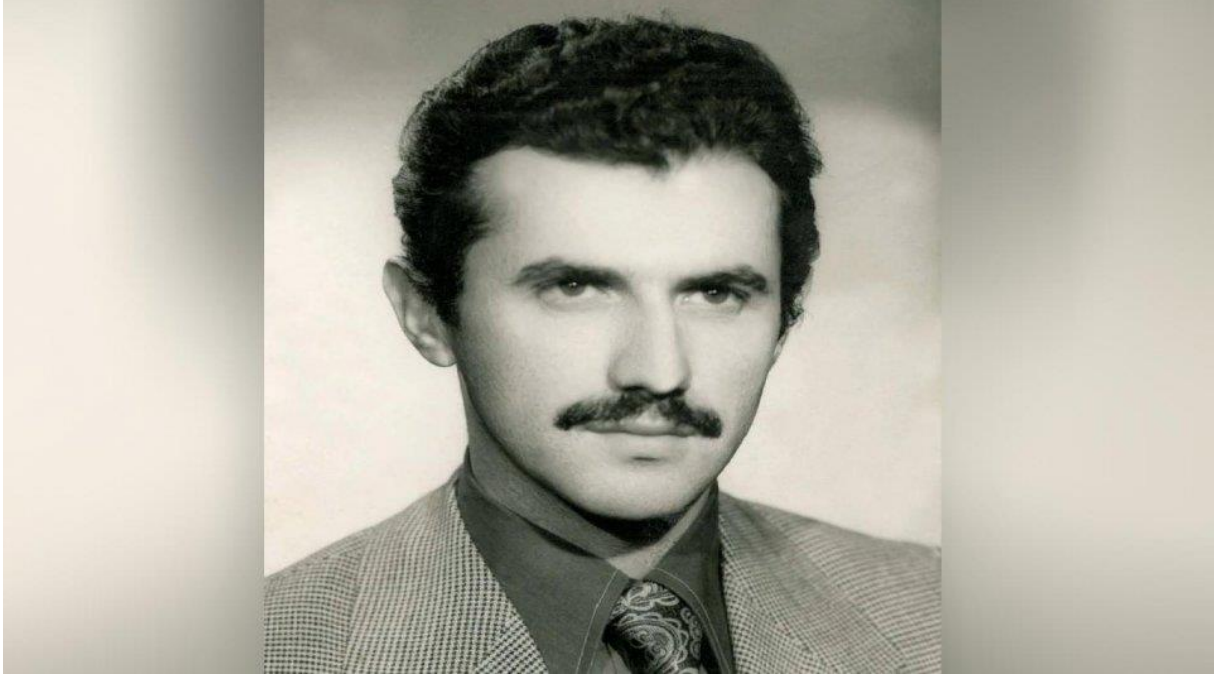

‘Şehîd’ oluşunun 44 yıl sonrasında, Sedat Yenigün’ü anarken..

Selahaddin Eş Çakırgil, 05.07.2024

Tahassüslerinin, his dünyasının coşkunluğu kadar tefekkürü de derin, bir umman gibi içten içe cûş-u hurûş halinde olan ve bizim âsumanımızın parlak yıldızlarından **Sedat Yenigün**'ün 5 Temmuz 1980 günü bir yıldız gibi kayıp giden aziz bir kardeşimiz hakkında konuşmak zordur. Sadece, abartmadan şunun söyleyebiliriz ki, bugünden 50 yıl öncelere bakıldığında, hâlâ da yolun başında olduğumuzu unutmadan, **iğneyle kuyu kazılan** dönemlerde, Sedat gibi kardeşlerin ruhumuzun tellerine dokunan istisnaî bir gönül eri olduğunu söylemeliyim.

*

Ben Sedat Yenigün adını ilk kez, kardeşim **Mecid**'den işitmiştim. MTTB'de birlikte idiler. Onun bazı yazılarındaki çarpıcı ifadelerini görünce, kim olduğunu sormuştum. Bir gün Sedat'la birlikte gelivermişlerdi, 1972'lerde ve o aşinalık, sonra derin bir dostluğa dönüştü, taa onun ebediyete intikal edişine kadar.

Edebiyat Fakültesini bitirip, öğretmek olarak İstanbul'a tayin olunduğunda, **Fatih-Sarıgüzel** civarında, **Bâliğpaşa Camii**'nin yakınındaki bir evde oturuyordu.

Ben de 500 metre kadar mesafedeki **Hırka-ı Şerif Camii**'nin yakınında, Keçeciler Caddesi'ndeydim.

Geceleri, saat 24.00 veya sonrasında evimin zili çaldığında, gelenin ya polis olduğunu düşündüm ya da çok yakın dostlardan bazıları. O yakın dostlardan birisi de **Sedat** idi. Çeşitli günlük sosyal mes'eleler yüzünden uyku tutmadığı zaman, kalkar gelirdi. Bırakalım cep telefonunu, evlerde de telefonun bulunmadığı zamanlardı. Ama, gönül bağı, o şartlara göre iletişim kurmanın yollarını buluyordu.

Dostlarla toplantılarımızın vazgeçilmez ismiydi **Sedat**. Adetâ, geceleri, evlerde yapılan dost meclislerinde onsuz bir sohbet olmaz gibiydi. Ve edebî sohbetleriyle, fikrî tahlilleriyle, ortaya attığı tefekkür parıltılarıyla ufkumuzu her zaman aydınlatırdı.

1972'lerde günlük yazı hayatına başladığım '**Bâb-ı Âli'de Sabah**' gazetesinin idarehanesinin bulunduğu **Sultanahmed - Divanyolu**'ndan Sâdıq Albayrak ve Sedat'la birlikte yürüyerek Fatih'e gelirken yaptığımız, tadına doyumaz yol sohbetlerine çok kere başkaları da eklenirdi.

Keza, geceleri, Aksaray'dan yaya olarak Vatan Caddesi üzerinden evlerimize doğru sohbet ederek gelirken, yağmur altında, kızarmakta olan tavukları seyreden yalınayak bir çocuğu gördüğünde, hemen, '**Gel kardeşim, otur şuraya.**' deyip, bir porsiyon ikram ederdi ona.. Ve sonra onun çamur içindeki çıplak ayakları için de hemen o civarda plastik terlikler- ayakkabılar satan dükkândan bir şeyler alırdı. Ceplerimizin dolu olduğu sanılmasın. Ayın sonunu getirmekte zorlanırdık.

Sedat, sadece ülkemizdeki veya sadece uzak diyarlardaki Müslümanlara değil, '**halqullah**'a , Allah'ın bütün yaratıklarına merhametle bakmayı şiar edinen derin bir tefekkür dikkati ve kalb rikkati ile bakabilen bir hassasiyete sahib idi..

Evi, gençlerin ve arkadaşlarının devamlı toplantı mekânı sayılırdı.

Sohbetlerinde de yazılarında da edeb'e dikkat ettiği kadar edebiyata da dikkat eder, ama, sun'î / yapmacık tavırlardan kaçınır ve söz veya yazıları, muhatabın gönlüne de, beynine de akıverirdi.

*

Dâva asabiyetiyle yazılmış en sert yazılarında bile, 'edeb zarafeti' kendisini hissettirirdi.

Merhûm Âkif'in sık sık tekrarladığı mısralar genel olarak şunlar olurdu:

'Hayâ sıyrılmış inmiş: Öyle yüzsüzlük ki her yerde...

Ne çirkin yüzler örtermiş meğer, bir incecik perde!

Vefâ yok, ahde hürmet hiç, emanet lafz-ı bî-medlûl;

Yalan râyiç, hıyanet mültezem her yerde, hak meçhûl.

Yürekler merhametsiz, duygular suflî, emeller hâr;

Nazarlardan taşan mânâ, ibâdullahı istihkaar.

Beyinler ürperir ya Rab, ne korkunç inkılab olmuş:

Ne din kalmış ne iman; din harab, iman turâb olmuş!

Mefâhir kaynasın gitsin de vicdanlar kesilsin lâl...

Bu izmihlâl-i ahlâkî yürürken, kalmaz istiklâl!’

*

(Merhûm M. Âkif’in bu mısraları, sadece 100 sene önceleri değil, bugünü de anlatmıyor mu?)

*

Ülkenin içinde bulunduğu durum, mâlum ve ortada idi.

Anarşi. Terör. Gencecik insanlar, fakara halk çocukları, yabancı iklimlerin hayalleri için, birbirlerinin kanı döküyorlardı.

Her gün ortalama, 30-40 kişinin öldürüldüğü günler..

Silahlı çatışmalar, sıkıyönetimler.

Laik rejim ise, dişlerini, sadece Müslümanlara gösteriyordu.

Sedat ise, **kültürsüz bir hareketin, harekete geçmiş cehalet olacağını** çok iyi biliyordu.

‘İstanbul Kültür Ocağı’ (İKO) adında bir gençlik derneği kurmuştu, arkadaşlarıyla. Ama, bunun açılımının, **‘İslam Kurtuluş Ordusu’** olduğu şeklinde bir algılama ortaya çıkmıştı, Anadolu’da. Halbuki, ordu kelimesinin çağrıştırdığı, silahlı mücadeleden uzak kalmayı ve genç nesilleri **tefekür** ve **kültür silahıyla** donatmayı şiar edinmişti.

Ne var ki, Van’a kadar yaptığım bir gezide, şehirlerin duvarlarında, köprü ve viadüklerin kemerlerinde dağ yamaçlarında; hemen her yerde, İKO’nun **‘İslâm Kurtuluş Ordusu’** olarak algılanıp, benimsendiğini görmüştüm. Bu durumu Sedat’a aktardığımda, üzerine düşen sorumluluğun ağırlığını daha bir hissettiğini söylemişti.

Komünist ve kapitalist dünya görüşlerinden hayat dilenmeye, imbiklemeye çalışan bir üniversite nesli ülkenin büyük şehirlerinde kan dökerken, bugün bir kısmının türkçü- kürdçü

gibi cereyanlara kapıldığı gençlere hâkim olan dünya görüşü / inanç, İslâm idi ve **‘Kurtuluş İslâm’da.**’ (İKO) yazıları sosyo-politik ve psikolojik atmosferimize yeni bir heyecan veriyor; gençler silâhlı mücadeleye atılmıyorlar, kendilerini, gelecekte kurulacağını ümid ettikleri İslâmî bir dünyaya fikren, kalben, fiziken asker olarak hazırlamak dikkatini sergiliyorlardı.

Tabiatıyla, bu havayı, tirajları düşük, baskı teknikleri bugünkü gibi cicili-bicili olmayan dergiler ve o dergilerin her birisine yazı yetiştirmeye çalışanlardan birisi de **Sedat Yenigün** idi.

*

5-6 Ekim 1973-Ramazan Günleri Savaşı’nda İsrail rejimine korkunç bir yenilgi taddıran Mısır lideri **Enver Sedat**, 1977 yılı sonunda ise, zaferin üzerine kurduğu teslimiyetçi yaklaşımlarını, emperyalist dünyanın alkışları altında, İsrail rejimini resmen tanınmasına kadar vardırırmıştı.

Arab Birliği üyesi bütün devletlerce Filistin dâvâsına hıyanet etmekle suçlanıyordu, **Enver Sedat**. Bu mevzuun tartışıldığı dost mahfillerinde Sedat ise, **‘Vallahi ben ihanet etmedim.’** nüktesi yapardı..

*

Bu arada Sedat, **Sami Şener**, **Yaşar Karayel** gibi arkadaşları ve **Hüseyin Öztürk**, **Hasan Güneş** gibi öğrencileriyle birlikte **‘İslâmî Hareket’** isimli bir dergi de yayınlamaya başlamıştı.

Benim de zaman zaman yazdığım bu dergi daha çok da, **‘İstanbul Kültür Ocağı’** (İKO) etrafında bir araya gelmiş, Lise ve üniversitelilere hitab etmeyi hedef edinmişti.

Öyle bir zaman diliminde, İran’da Şahlık rejimini çökerten **İslam İnkılabı Hareketi**, hepimizin ruhlarında, Hz. İsa’nın nefesiyle dirilen ölü Lazaros mucizesinde olduğu gibi, hepimize bir yeni hayat soluğu vermişti.

Sedat, o günlerdeki bir yazısında, *Dostoyevsky*’nin **Suç ve Ceza**’sındaki ateist kahramanı **Raskolnikof**’un, sonunda, **Yuhanna İncili**’nden, Lazaros’un dirilişine dair bölümü okuyunca nasıl değiştiğine dair kısmı ele almıştı. Raskolnikof, **‘Lazarof’un ölü bedenini canlandıran Tanrı, niçin benim de ölü kalbimi canlandırmasın?’** demişti. O günkü karanlık dünyamızda, İslam İnkılabı da, nicelerimizi yeniden daha bir neşve ve sürûra garketmişti..

*

Etrafımızdaki kanunî çember iyice daralınca, 1977-78’deki hapis hayatımdan sonra tekrar teslim olmamak ve zulümden kurtulmak için Allah’ın geniş olan arzında bir melce bulmak

ümidiyle, bir vesileyle yurt dışına çıkma kararımı uygulamaya koymak üzere, doğduğum topraklardan ayrılmam gerektiğine birlikte karar vermiştik.

Ama, bu kararın ne zaman uygulamaya konulacağını henüz bilmiyordum.

Sonra 30 Mayıs 1980 günü, gün ortası, ülkenin içinde bulunduğu müthiş anarşi ortamında, (o zamanki adıyla) Yeşilköy Havaalanı'ndan çıkmama yardım edecek olan bir imkân olduğundan, âcilen yetişmem gerekiyordu.

Ancak, Sedat'a ulaşamamıştım. Son derece sınırlı birkaç arkadaşın bildiği bu ayrılış saatinde, ona haber vermeden gidemezdim.

Fındıkzâde'den geçerken, bizi götüren arkadaşına rica ettim, bir 5 dakika kadar, beklemesini rica ettim. En azından evine haber bırakabilirdim.

Evin ziline bastım, kapı açıldı. Yukarı çıktım.

Kapıyı açan, Sedat idi. Herhalde 2-3 yaşlarında olan oğlu babasının ayakları arasında dolanıyordu. Sedat, pijamasıyla karşıladığı için, '*Başkası olsaydı, özür dilerdim. Ama, sen yabancı değilsin.*' demek gereğini yine de duymuştu.

- *Buyur, gel içeri.*' demişti. Ama, benim vaktim yoktu, uçağa yetişemeyebilirdim.

- *Azizim dedim, sana ulaşamasam, gözüm arkada kalacaktı. Aşağıda araba bekliyor, hemen gitmem ve Yeşilköy'e yetişmem gerekiyor. Elvedâ'ya geldim.*

İkimizin de gözleri buğulu, seslerimiz titrek, gizli gözyaşlarımızı yutkunuyorduk. Sarıldık, kucaklaşıp ayrıldık. İkimizin de birbirimizin gözlerine bakacak mecâlimizin ve telâffuz edecek kelimelerimizin olmadığı bir duygu ortamı.

O da hava alanına gelmek istedi, ama, durum müsaid değildi.

- *Azizim, inşaallah, daha iyi şartlarda, yeniden görüşmek ümidiyle. Allahausmarladık.*

*

O görüşmenin, Sedat'la dünya hayatındaki son görüşmemiz olacağını nasıl bilebilirdim.

*

Aradan bir ay kadar bir süre geçmişti ki..

Bir gece, yurt dışında, Türkiye radyosunun 23.00 haber bültenini dinliyordum. Bulduğum yerde ise, saat gecenin 24'ü idi.

Haber bülteninin son haberi kısaca okundu.

‘Zeytinburnu İhsan Mermerci Lisesi edebiyat öğretmeni Sedat Yenigün, bu akşam Fatih’te uğradığı bir silahlı saldırı sonunda...’

Aman Allah’ım!..

Yüreğim yandı, beynim sanki dumûra uğradı, birkaç dakika.

Halbuki, en fazla da o, benim üzerime titrerdi, ***‘Gece gündüz, dolaşıyorsun. Hergün birileri öldürülüyor, n’olur biraz tedbir!..’*** diye. Ve amma, o benden önce hedef seçilmişti. *(Yurt dışında karşılaştığım ve değerler sistemini İslamî esaslara yeni oturtmuş birisi, karşıma çıkacak ve 1979-80’lerde beni öldürmek emrinin de kendisine verildiğini, onu gerçekleştiremediği için şimdi çok memmun olduğunu itiraf edecekti.)*

Hemen, gecenin o saatinde, ortak dostumuz ***Dr. Mûsâ***’ya *(şimdi, Prof. M. Tosun’a)* telefon ettim.

İnsanlar ayrıca, her gün onlarca öldürme haberlerini dinlemekten bile artık usanç getirmiş olmalılar ki. Kimsenin haberi yok.

Dr. Mûsa, hemen o da kardeşim Emir Hoca’ya ulaşmış.

Kardeşim Emir de Fatih- Akşemseddin Caddesi civarında, benim önceden kaldığım ve ona devrettiğim kiralık eve akşam üstü giderken, etrafta polis tedbirlerini görmüş, telsiz konuşmaları dikkatini çekmiş, o civardakilere, ‘Hayrola?’ diye sorduğunda, ‘Şurada bir öğretmen öldürülmüş, komünist olmalı..’ cevabını almış ve hemen herkesin bu gibi hadiselerin kenarından teğet geçmeye bile çekindiği bir ortamda, kendisi de öğretmen olan ve Sedat’ı yakından tanıyan kardeşim, anarşi ortamının tedirgin edici, hafakanlı havasına bakınız ki, fazla sormadan, hadise mahallinden, biraz ilerdeki evine gitmişti. Ama, o ‘komünist bir öğretmen’ kimdi, öğrenememişti.

Sonradan öğrendiğime göre, gecenin o saatinde, Mûsa, Emir, Beşîr Eryarsoy, Sami Şener ve Ahmed Ağırakça vs. kardeşler bir araya geliyorlar ve ‘konuyu araştıralım, bir yanlışlık olmasın.’ diye, önce Çapa Tıp Fakültesi’ne gidiyorlar, Sedat’ın cenazesini morg’da teşhis ediyorlar.

Saç tıraşı olmak için Akşemseddin Caddesi’ndeki berberine gitmiş, berber sandalyesindeyken, sıkılan bir kurşunla dünyamızdan ayrılmıştı.

*

Ama, Sedat’ın evinde, gecenin saat 01.30’unda, bir merak vardır, ‘Nerede kaldı?’ diye.

(Aişe kardeşimiz, ‘başka zamanlar olsa, bu saatte filanla birlikte olurdu, ama o şimdi yurt dışında.’ diye geçirir içinden; rahmetli refikama daha sonra anlattığına göre.)

Ve nihayet zil çalar, merdivenden yukarı, 5- 6 arkadaş birden çıkmaya başlayınca.

Hemen daha söylenmeden, yüz hatları herşeyi anlatır.

*

Sedat, inancına- inandığımız değerlere bağlılık adına katledildi, öldürüldü.

Onun hizmetlerinden mahrum kalmanın derin yürek sancılarını hepimiz yaşadık.

Ama, inşaallah, şehîd kazandık. Ve, tiranlar, zorbalar ölür, iktidarları biter; dâvasına bağlılığından dolayı dünya hayatına son verilen insanın, hele de ‘şehid’lerin iktidarı ise, yeni başlar.

Evet, o, inandığı değerlerin yaşaması için, kendi hayatını ortaya koyan sessiz kahramanlarımızdan birisiydi. Onun için de dâvası da yaşıyor, Allah indindeki rızıklandırılışı da sürüyor, inşaallah.

*

Haliyle, Sedat’ın öldürülmesi ve defni ve sonrasındaki gelişmeleri yurt dışından teferrutıyla takip ediyordum.

Bir siyasî hareketin sözcüsü durumundaki gazetenin birinci sahifesinde arkadaşlar, yarım sahifelik bir haber hazırlamışlarken, son anda bir el, ‘o, eleştiriler yöneltiyordu. Bu kadar yer ayırmaya gerek yok.’ diyerek, o sahifeyi kaldırmış, küçücük bir haberle geçiştirilmişti.

Buna rağmen Fatih Camii’nde büyük bir kalabalık.

Çoğu genç binlerce insan.

Cenaze, Silivrikapı Mezarlığı’nda toprağa verilecek.

Ama, bu kalabalık harekete geçerse, bir sıkıntı olabilir diye düşünenlerin manipulasyonu devreye girer.

Tekbîr sadalarıyla kabile onbinler harekete geçince.

Bir fısıltı yayılır.

-Kardeşler, Beşiktaş’da tesettürlü kardeşlerimize saldırı oldu, bir kısmımız haydi, Beşiktaş’a.

Haberi verenin bilgisi nereden geliyor; kimse sorgulayamadan, cemaatin neredeyse yarısı, hadise mahalline ulaşmak için belediye otobüsleriyle Beşiktaş'a yollanır...

Beşiktaş'a geldiklerinde, iddia olunduğu gibi bir hadise olmadığı anlaşılır. Ama, o fısıltıyı yayanlar hedeflerine varmışlardır.

*

Ama varamadıkları bir hedef var ki, Sedat'ların hedefini, idealini benimseyenlerden oluşan kafilenin tarihî yolculuğu, engelleri aş-aşa, hâlâ sürmekte.

*

Ölüm meleği, 'takdir-i ilâhî'nin gereğince hepimize uğrayacak sonunda,

Zâlim olmadan ve inandığı aslî değerlerinden dolayı öldürülmüş dünyadan, mazlûm ve de haklı bir şekilde gitmek, inanç erleri için, rahat yatağında ölmeye tercih edilir elbette.

*

Sedat'ın katli üzerinden 44 yıl geçmiş. Neredeyse, yarım yüzyıl.

Birlikte, sık sık yaptığımız İstanbul gezintilerinden birinde, Üsküdar'da, Aziz Mahmûd Hudâî hazîresindeki bir mezar taşında, 200 yıl öncelere aid bir kitâbeyi birlikte okuduğumuz ve yaprakların yere düştüğü, kuşların da uçtuğu bir güz ikindisini hatırlıyorum. O mezar taşında, 'Günler gelip geçmekte, / Kuşlar gibi uçmaktalar.' yazılıydı. Son derece sâde mısralardı, ama, o atmosferde bizi bayağı etkilemiş ve yazılışının üzerinden, güneşin, 170 binden fazla doğup battığını hesap etmiştik. Ve şimdi de, o günden bugüne, güneş, 16 bin kezden fazla doğmuş ve batmış.

Kezâ, Fatih-Çarşamba'dan Yavuz Selim Camii'ne doğru giderken, eski, yıkık bir türbenin portalı üzerinde, mermere yazılı, 'Bütün nefsler ölümü tadacaktır.' meâlindeki 'Kull-i nefsin zâîqâ't-ul mevt) âyetini de birlikte okumuş ve derin düşüncelere dalmıştık. İlginç olan şeydu ki, türbenin kubbesi çöktüğü gibi, portal üzerindeki, o âyetin yazılı olduğu mermer de ortadan kırılmış; yani mermerin nefsi bile tadmıştı, ölümü.

Bu tabloyu birlikte okuduğumuzda, o duygulu Sedat'ın rikkatli kalbinde daha bir, ne tûfanlar meydana geldiğini tasavvur edebilirsiniz. Çünkü, kor parçası gibi bir tablo.

Sedat'ımız da ölümü tadacaktı, elbette. Ama, Yûnus'un, 'Şu dünyada yanar gönlüm, göynür özüm, /Genç iken ölenlere, göğ ekini biçmiş gibi.' mısraını hatırlatacak şekilde, henüz 30'unda

iken. Ve amma, kanı, mücadelemizi daha bir sigortalayacaktı. Onu, hasret ve rahmetle anıyorum.

Ay uyudu,

Yıldızlar uzakta.

Kaldık şu kara toprakta.

Lambalarımızın isine.

Sedat'ımızın azîz rûhuna dualar gönderiyor, onun ulvî ideallerini paylaşanları, dostlarını, aile efradını saygıyla selâmlıyorum.

*

'İnnâ lillahi ve innâ ileyhi râciûn..' (Hepimiz Allah'dan geldik ve dönüşümüz de O'nadır.)